Energy efficiency trends and policies

Overview

Enerģijas galapatēriņš Latvijā 2023.gadā bija 3.81 Mtoe, tā izmaiņas, salīdzinot ar 2000.gadu un 2010.gadu, attiecīgi ir 15.4% un -1.2%. 2023.gadā vislielāko daļu no kopējā enerģijas galapatēriņa sastāda mājsaimniecības, kuru devums ir 29%. Mājsaimniecību patēriņa daļa ir samazinājusies par 3.9% punktiem salīdzinot ar 2010.gadu. Transporta sektora patēriņa daļa ir samazinājusies no 28% 2010.gadā uz 27% 2023.gadā, bet rūpniecības sektora patēriņa daļa ir pieaugusi no 20% līdz 24%. Ja mājsaimniecībās un transportā enerģijas patēriņš ir samazinājies attiecīgi par 12.9% un 5.7%, tad rūpniecībā patēriņš ir pieaudzis par 19.1%. Dēļ ģeopolitiskās situācijas izmaiņām pasaulē 2022.gadā un ar to saistīto straujo enerģijas cenu kāpumu var konstatēt būtisku enerģijas patēriņa kritumu mājsaimniecībā sun pakalpojuma sektoros 2023.gadā pret 2021.gadu.

Figure 1: Final energy consumption by sector (with climatic corrections)

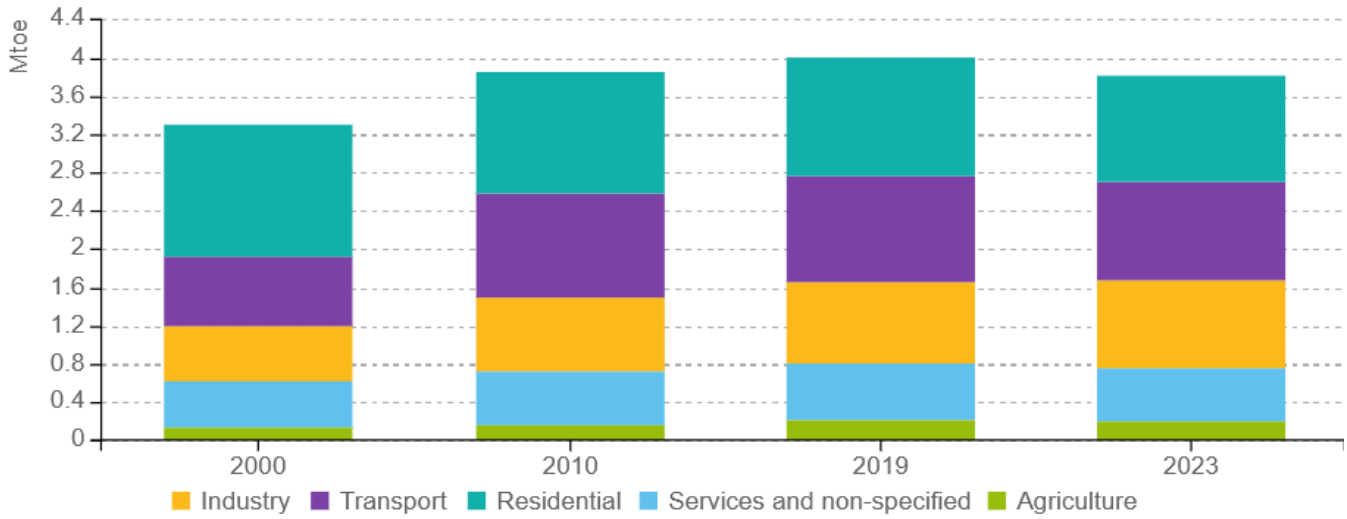

Source: ODYSSEE

Kopējā energoefektivitāte galapatērētājiem, kas mērīta ar ODEX indikatoru, laika periodā 2000.-2023.gads ir uzlabojusies par 32% (vidēji 1.7%/gadā). Ja laika periodā 2000. – 2010.gads energoefektivitātes indikators uzlabojās vidēji ikgadēji par 2.0%, tad laika periodā 2010. – 2023. gads temps mazliet samazinājās un ikgadējais pieaugums bija 1.4%/gadā. Neskatoties uz ekonomikas recesiju 2008.-2011.gadā, rūpniecībā laika periodā 2000. – 2023.gads ir vislielākā energoefektivitātes uzlabošanās tendence - par 46%. Taču jāatzīmē, ka pēdējos 5 gados ikgadējais uzlabošanās temps ir samazinājušies un tas ir tikai 1% gadā. Dažādas īstenotās valsts atbalsta programmas un likumdošanas normu ieviešana dzīvojamo ēku siltumnoturības uzlabošanai ir sekmējušas enerģijas efektivitātes uzlabošanos mājsaimniecībās laika periodā 2000. – 2023.gads par apmēram 38% (vidēji 2.0%/gadā). Transporta un pakalpojumu sektoros enerģijas efektivitātes uzlabošanās temps 2000.-2023.gadā ir lēnāks (attiecīgi vidēji 1.3%/gadā un 0.5 %/gadā).

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Figure 2: Technical Energy Efficiency Index

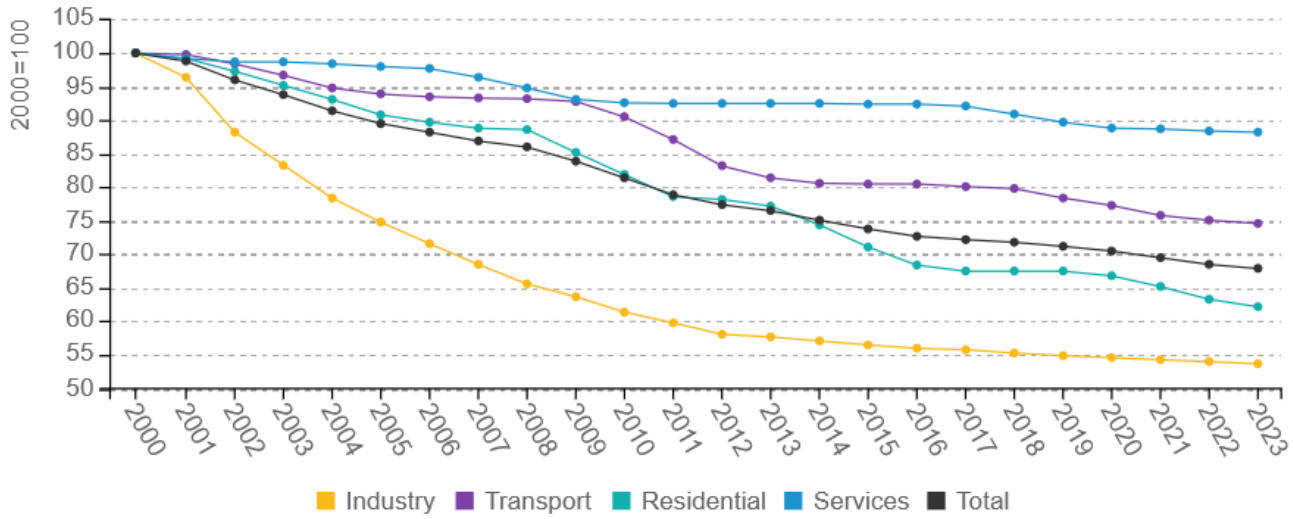

Source: ODYSSEE

Aprēķinātais kopējais kumulatīvais enerģijas ietaupījums no 2000. līdz 2023.gadam ir apmēram 1.4 Mtoe. Mājsaimniecības dod galveno ieguldījumu, jo dēļ energoefektivitātes uzlabošanās mājsaimniecībās nepatērētā enerģija sastādīja apmēram 43% no kopējā kumulatīvā ietaupījuma uz 2023.gadu. Otrs lielākais devums ir rūpniecībai (31%) un tad seko transporta sektors (21%). Ja mājsaimniecībās un rūpniecībā šie ietaupījumu lielā mērā ir veidojušies no īstenotām energoefektivitātes paaugstināšanas atbalsta programmām un tirgus diktētām tehnoloģiju attīstības tendencēm, tad transporta sektorā ietaupījumi pārsvarā ir veidojušies no tehnoloģiju attīstības, bet mazākā mērā no īstenotām programmām. Enerģijas cenu straujais kāpums 2022.gadā būtiski ietekmēja patērētāju uzvedību. Enerģijas ietaupījumi mājsaimniecībās un pakalpojumu sektorā 2022.un 2023.gadā pret 2021.gadu pieauga attiecīgi par 12.1% un 9%.

Figure 3: Energy savings by sector

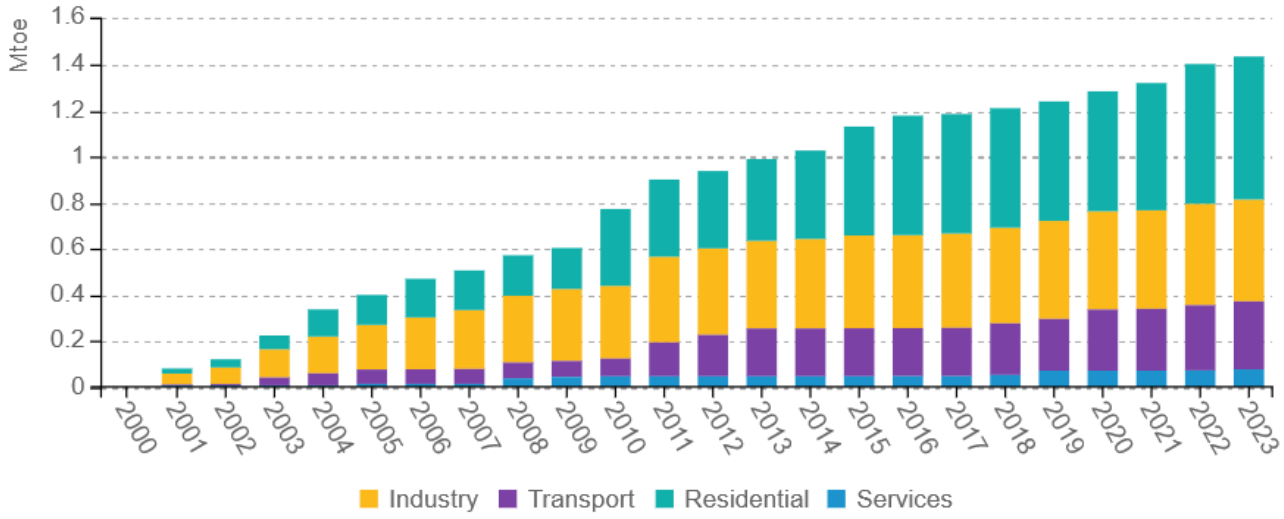

Source: Odyssee

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Primārās enerģijas patēriņš Latvijā ir samazinājies no 4.51 Mtoe līdz 4.22 Mtoe (par 0.29 Mtoe vai par 6%) laika periodā 2010. – 2023.gads. Enerģijas galapatēriņa samazināšanās (-0.16 Mtoe) visbūtiskāk ietekmēja šīs izmaiņas. Izmaiņas enerģijas pārveidošanas sektorā (samazinājums par 0.1 Mtoe) visvairāk ietekmēja efektīvu koģenerācijas tehnoloģiju izmantošana, bet mazākā mērā pārslēgšanās uz atjaunojamiem energoresursiem. Pārējām izmaiņām enerģijas transformācijas sektorā un energoresursu patēriņam ne-enerģētiskām vajadzībām bija minimāls iespaids uz kopējā enerģija spatēriņa izmaiņām, salīdzinot ar iepriekš minētiem faktoriem.

Figure 4: Main drivers of the total energy supply variation

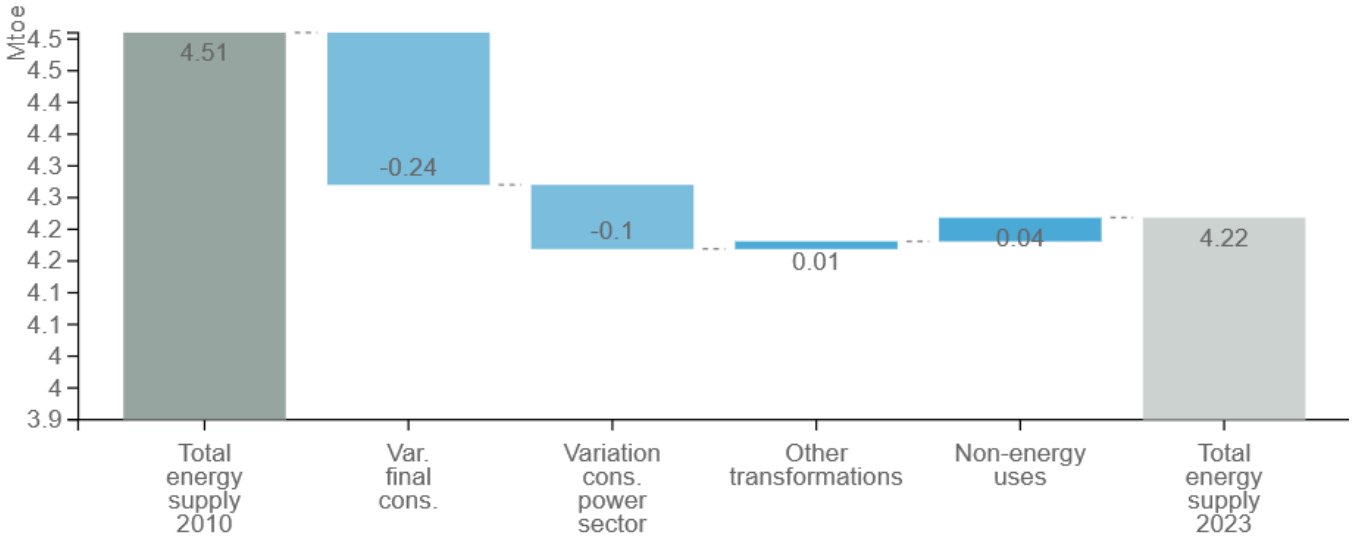

Source: Odyssee

Laika periodā 2010. -2023.gads kopējais enerģijas galapatēriņš Latvijā samazinājās par 0.24 Mtoe (no 4.0 Mtoe līdz 3.76 Mtoe). Ekonomiskā aktivitāte, un tās strukturālas izmaiņas noteica to, ka enerģijas galapatēriņš pieauga par 1.07 Mtoe. Ekonomiskās aktivitātes pieaugums (0.87 Mtoe) deva apmēram 81% no kopējā enerģijas patēriņa pieauguma. Šis kopējais pieaugums lielā mērā tika kompensēts ar energoefektivitātes uzlabošanos virzītu enerģijas ietaupījumu (-0.66 Mtoe) un izmaiņām klimatiskajos apstākļos (-0.24 Mtoe). Mazākā mērā enerģijas patēriņa samazināšanos ietekmēja citi faktori, kā piemēram iedzīvotāju uzvedības maiņa dēļ enerģijas cenu straujā kāpuma 2022.gadā. Līdzīgs factors ietekmēja arī enerģijas patēriņa samazināšanos publiskās ēkās.

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Figure 5: Main drivers of the final energy consumption variation

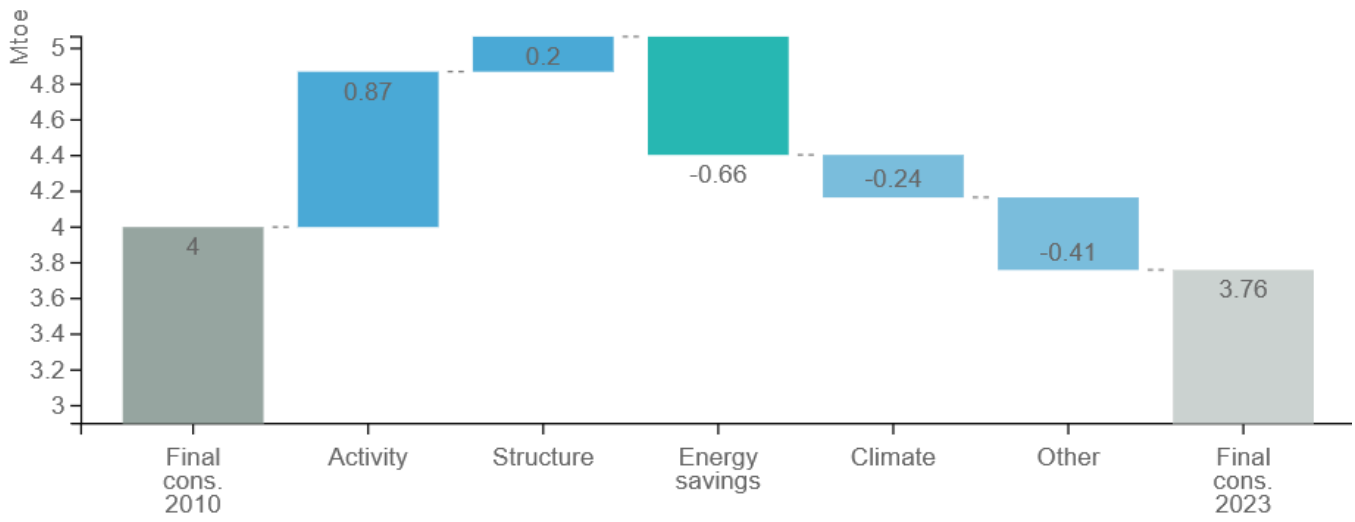

Source: Odyssee

Energoefektivitātes paaugstināšana ir viena no enerģētikas sektora attīstības galvenajām prioritātēm, kas ļauj samazināt ar enerģijas patēriņu saistītās izmaksas, paaugstina energoapgādes drošuma līmeni, sekmē nacionālās ekonomikas konkurētspēju, tās ilgtspējīgu izaugsmi, vienlaikus sniedzot ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā. Nacionālās energoefektivitātes politikas īstenošanā tiek pielietots dažādu rīcībpolitikas instrumentu un pasākumu kopums. To vidū nozīmīga loma ir energoefektivitātes investīciju līdzfinansēšanai (skat. sektoru tabulas) un energopārvaldības sistēmu (EPS) ieviešanai. Tabulā zemāk ir iekļauta EPS ieviešana lielajos uzņēmumos un lielajos elektroenerģijas patērētājos, savukārt EPS ieviešanu publiskajā sektorā skat. Ēku energoefektivitātes sadaļā. Latvijas Aktualizētais Nacionālais enerģētikas-klimata plāns 2021.-2030.gadam (NEKP2030) velta īpašu uzmanību enerģijas patēriņa monitoringam un samazināšanai publiskajā sektorā un publiskā sektora priekšzīmes lomas izpildei. Atbilstoši jaunās Energoefektivitātes direktīvas 2023/1791/ES 5.pantam, publiskajām struktūrām tiks noteikts kopējā enerģijas galapatēriņa samazināšanas – vismaz 1.9% katru gadu, salīdzinājumā ar 2021.gadu – pienākums. Atbilstoši Energoefektivitātes direktīvas 8.panta prasībām noteiktais Latvijas kumulatīvais enerģijas patēriņa ietaupījuma mērķis 2030.gadā ir 29,5 TWh (2,5 Mtoe). Lai sasniegtu 2020.gada kumulatīvo enerģijas patēriņa ietaupījuma mērķi (0,85 Mtoe), tika īstenota gan energoefektivitātes pienākuma shēma (EPIES, ietvēra elektroenerģijas mazumtirdzniecības komersantus ar pārdoto elektrības apjomu vismaz 10 GWh gadā), gan alternatīvie pasākumi. 2021-2030 gadu periodā EPIES turpināta netiek.

Table 1: Sample of cross-cutting measures

Measures	NECP measures	Description	Expected savings, impact evaluation
Energoauditi / Energopārvaldības	Yes	Pienākums noteikts atbilstoši Energoefektivitātes direktīvai 2018/2002/ES. LU ir pienākums veikt energoauditu vai ieviest EPS,	1.5 PJ (2021

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

sistēmas (EPS) un energoefektivitātes paaugstināšana lielajos uzņēmumos (LU)		vai vides pārvaldības sistēmu ar papildinājumu, un sniegt ikgadējus ziņojumus par ieviestajiem pasākumiem un iegūtajiem enerģijas patēriņa ietaupījumiem. LU ir pienākums ieviest vismaz trīs energoaudita / EPS ierosinātos energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus ar vislielāko novērtēto enerģijas patēriņa ietaupījumu vai ekonomisko atdevi (ja ierosināti tikai viens vai divi pasākumi – tie ir obligāti ieviešami). Norādītais sagaidāmais 2030.gada kopējais enerģijas ietaupījums, sasniegts 2021.-2030.gadu periodā, ir 2021.-2023.gados iegūto enerģijas patēriņa ietaupījumu ekstrapolācija, 2024+ gadiem paredzot 2021.-2023. perioda vidējo jauno gada ietaupījumu.	- 2030)
Energopārvaldības sistēmas (EPS)/ energoauditi lielajiem elektroenerģijas patērētājiem (LEP)	Yes	Nacionālais pasākums, papildus Direktīvas 2018/2002/ES prasībai. LEP ir elektroenerģijas lietotājs, kura gada elektroenerģijas patēriņš pārsniedz 500 MWh divos kalendāra gados pēc kārtas. LEP ir pienākums (1) ieviest EPS vai papildinātu vides pārvaldības sistēmu, vai veikt energoauditu, (2) sniegt ikgadējus ziņojumus par ieviestajiem pasākumiem un iegūtajiem enerģijas patēriņa ietaupījumiem, (3) ieviest vismaz trīs EPS/energoaudita ierosinātos energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus ar vislielāko novērtēto enerģijas patēriņa ietaupījumu vai ekonomisko atdevi (ja ierosināti tikai viens vai divi pasākumi – tie ir obligāti ieviešami). Norādītais sagaidāmais 2030.gada kopējais enerģijas ietaupījums, sasniegts 2021.-2030.gadu periodā, ir 2021.-2023.gados iegūto enerģijas patēriņa ietaupījumu ekstrapolācija, 2024+ gadiem paredzot 2021.-2023. perioda vidējo jauno gada ietaupījumu.	1.3 PJ (2021 - 2030)

Source: MURE

Buildings

Kopējais ēkās patērētās enerģijas patēriņš 2023.gadā ir par 9.3% mazāks nekā 2010.gadā. Noteicošā loma izmaiņās ir dzīvojamām ēkām, kurās enerģijas patēriņš periodā ir samazinājās par 12.9% (vidēji 1.1%/gadā). Turpretim pakalpojumu sektorā enerģijas patēriņš ēkām ir samazinājies tikai par 1.0%. Enerģijas cenu straujais kāpums 2022.gadā būtiski ietekmēja enerģijas patēriņu, un tas mājsaimniecību un pakalpojuma sektora ēkās 2023.gadā samazinājās pret 2021.gadu attiecīgi par 5.9% un 7.0%.

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Figure 6: Final energy consumption in buildings (with climatic corrections)

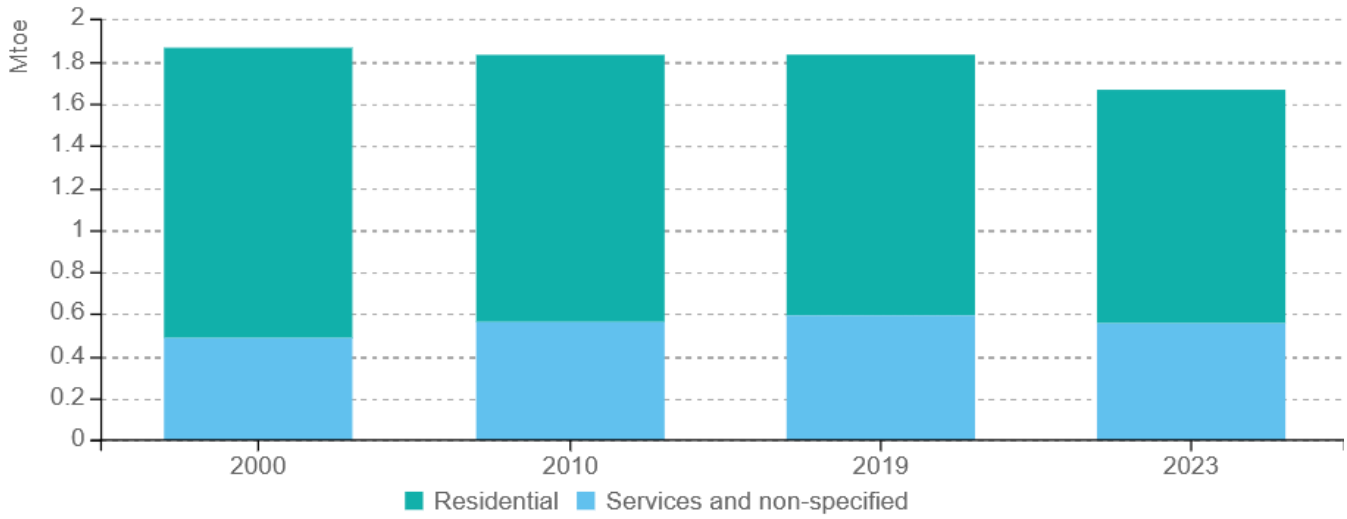

Source: Odyssee

Apkurei tiek patērēts 66%, karstā ūdens sagatavošanai 18%, ēdiena gatavošanai 8% un elektriskām ierīcēm un apgaismošanai 9% no kopējā patēriņa mājsaimniecībās 2023.gadā. Visos enerģijas pakalpojumu veidos patēriņš ir samazinājies salīdzinot ar 2010.gadu. Enerģijas patēriņu ilgtermiņā ietekmē ne tikai energoefektivitātes pasākumi, bet arī iedzīvotāju skaita samazināšanās, bet īstermiņā (2019 – 2023) enerģijas cenu svārstības.

Figure 7: Energy consumption by end-use of households (with climatic corrections)

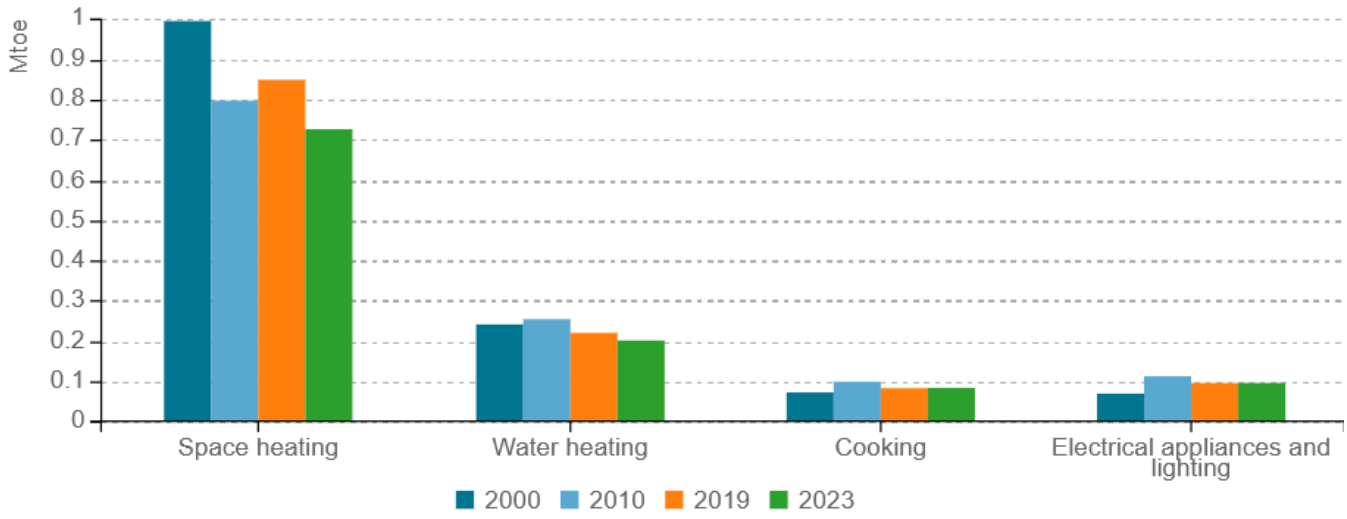

Source: Odyssee

Īpatnējais enerģijas patēriņš apkurei (koe/m2) ir samazinājies par 24% (vidēji 2.1%/gadā) kopš 2010.gada, no 15.9 koe/m² 2010.gadā līdz 12.1 koe/m² 2023.gadā, pateicoties galvenokārt īstenotiem energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem esošajās dzīvojamās ēkās. Jāņem vērā, ka īpatnējā patēriņa vidējo vērtību ietekmē dažādi faktori, kuru ietekmes daļēji savstarpēji kompensējas: kurināmā aizvietošana, augstāka energoefektivitāte

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

dēļ ēku siltumnoturības prasībām, izmaiņas apkures sistēmas veidā (pāreja uz centrālo apkuri), izmaiņas privātmāju un daudzdzīvokļu māju īpatsvarā un arī patērētāju uzvedības izmaiņas (augstāka vai zemāka iekštelpu temperatūras izvēle). Pēdējais no šiem faktoriem būtisku lomu enerģijas patēriņa izmaiņās spēlēja 2022 – 2023.gadā.

Figure 8: Energy consumption of household space heating per m2 (with climatic corrections)

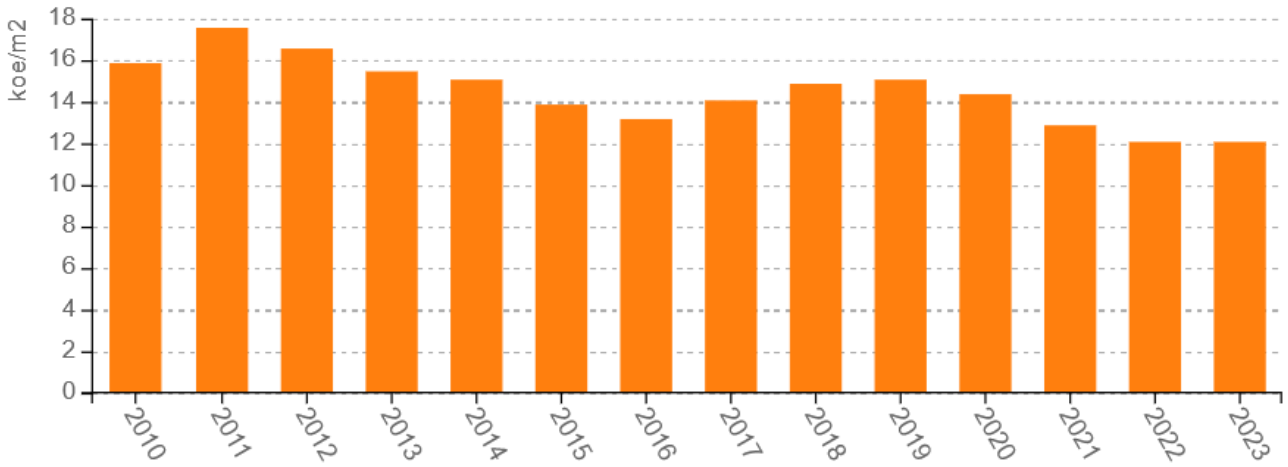

Source: ODYSSEE

Kopējais enerģijas patēriņš uz vienu mājokli (neieskaitot apkuri) 2023.gadā ir par 19% mazāks nekā 2010.gadā. Indikators maksimālo vērtību sasniedza 2010.gadā, kad īpatnējais patēriņš bija par 29% lielāks nekā 2000.gadā. Ja enerģijas patēriņš karstā ūdens sagatavošanai laika periodā 2010. – 2023.g. ir samazinājies par 21%, tad enerģijas patēriņš elektriskām ierīcēm samazinājies par 15%. Galvenais iemesls tam ir lielo un mazo elektrisko iekārtu, apgaismojumam izmantoto lampu energoefektivitātes palielināšanās. Jāņem vērā, ka īpatnējā patēriņa vidējo vērtību ietekmē dažādi faktori, kuru ietekmes daļēji savstarpēji kompensējas, piemēram, mājokļa vidējais lielums, cilvēku skaits mājoklī, kurināmā nomaiņa un citi.

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Figure 9: Energy consumption per dwelling by end-use (except space heating)

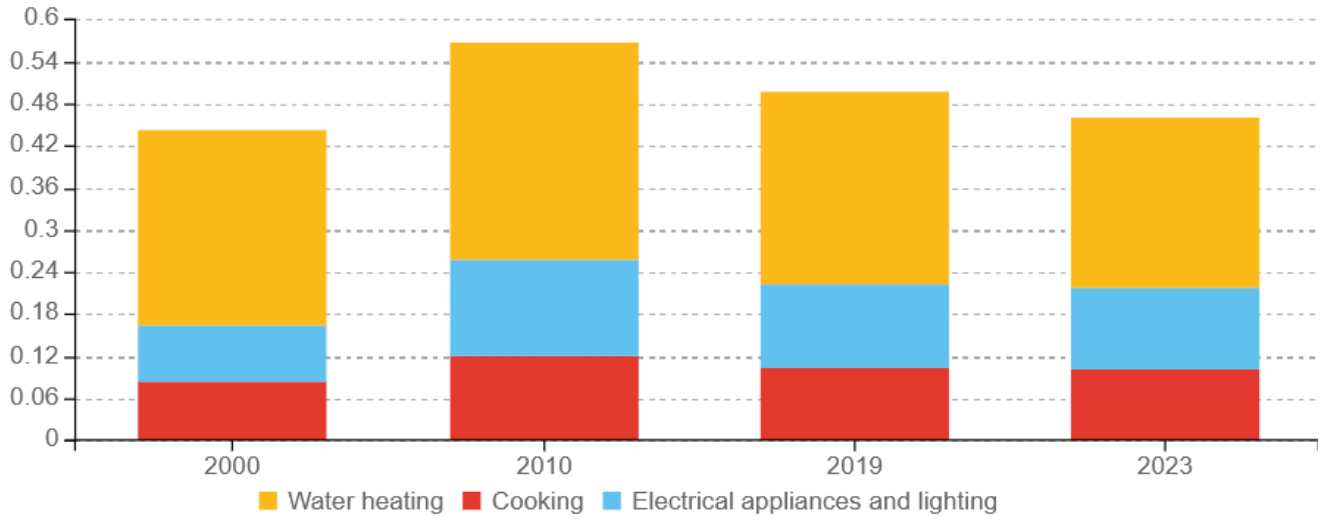

Source: ODYSSEE

Kopējais elektroenerģijas patēriņš uz vienu mājokli 2023.gadā ir par apmēram 45% lielāks nekā 2000.gadā. Abiem enerģijas izmantošanas veidiem pieaugums ir apmēram vienāds. Dēļ elektrisko iekārtu skaita pieauguma līdz 2010.gadam būtiski pieauga elektroenerģijas patēriņš uz vienu mājsaimniecību. Pēc 2010.gada, pateicoties pakāpeniskai efektīvāku ierīču izmantošanai un LED spuldžu plašākai izmantošanai apgaismošanai, elektroenerģijas patēriņš uz vienu mājsaimniecību samazinās. Dēl plašākas CSAS izmantošanas siltā ūdens sagatavošanai patēriņš siltumenerģijas vajadzībām samazinājās.

Figure 10: Electricity consumption per dwelling by end-use (with climatic corrections)

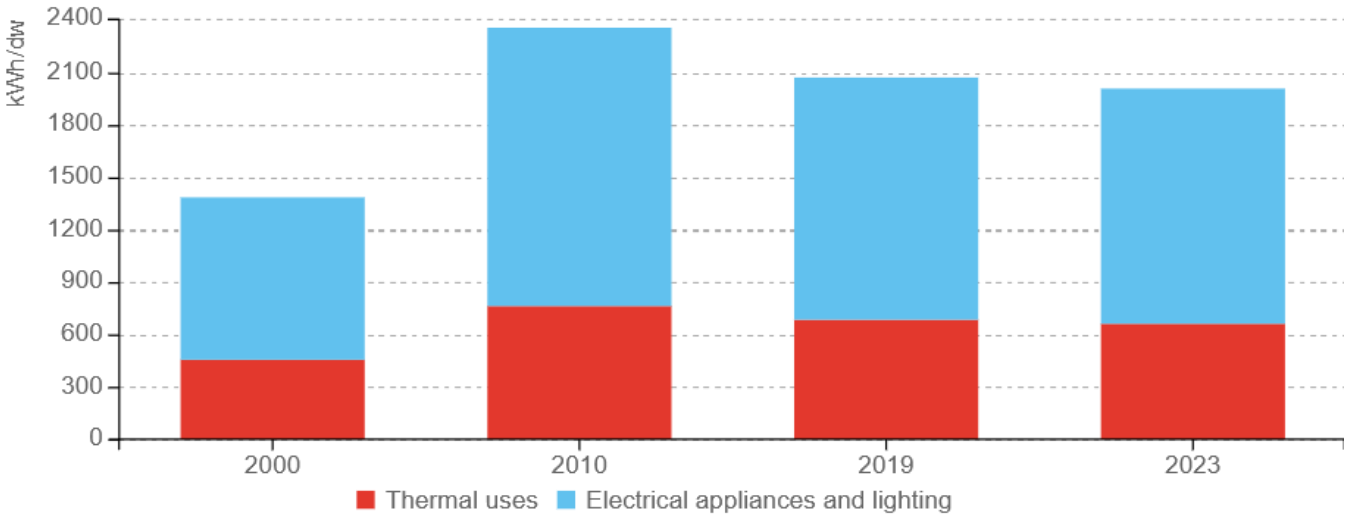

Source: Odyssee

Laika periodā 2010. – 2023.gads mājsaimniecībās enerģijas galapatēriņš samazinājās par 0.31 Mtoe. No vienas puses, divi galvenie virzītājspēki ietekmēja enerģijas patēriņa pieaugumu 2023.gadā, salīdzinot ar 2010.gadu -

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

dzīvojamo māju vidējās platības pieaugums (“larger homes” +0.29 Mtoe), vairāk ierīču mājoklī (+0.09 Mtoe). No otras puses, enerģijas ietaupījumi (-0.29 Mtoe) gandrīz pilnībā kompensē iepriekš minēto enerģijas patēriņa pieauguma faktoru radīto ietekmi. Papildus iespaidu uz enerģijas patēriņa samazināšanos atstāja klimatiskais efekts (-0.17 Mtoe) un patērētāju uzvedības maiņa (-0.24 Mtoe).

Figure 11: Main drivers of the energy consumption variation in households

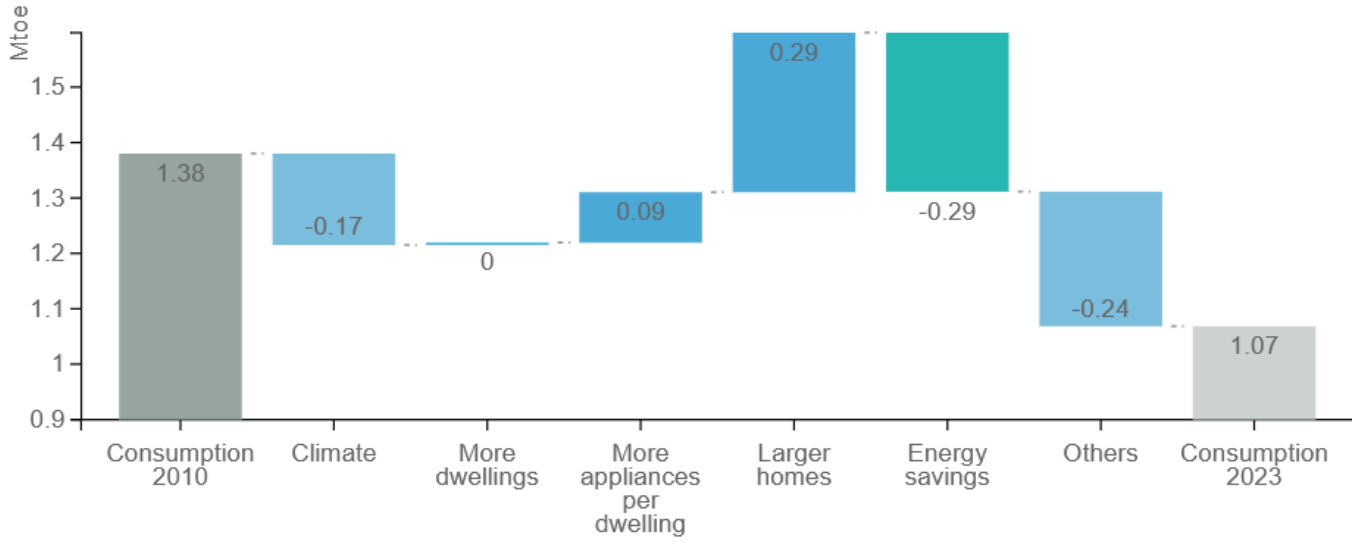

Source: ODYSSEE

Laika periodā 2010. – 2023.gads mājsaimniecībās enerģijas patēriņš apkurei samazinājās par 0.23 Mtoe (no 0.91 Mtoe uz 0.69 Mtoe). Patēriņa samazināšanos galvenokārt noteica energoefektivitātes uzlabošanās rezultātā nepatērētā enerģija (- 0.23 Mtoe), kas pārsniedza ar enerģijas patēriņa pieaugumu veidojošā faktora (lielāki mājokļi) ietekmi. Klimata factors (-0.165 Mtoe) un iedzīvotāju uzvedības maiņa (-0.143) arī spēlēja nozīmīgu lomu enerģijas patēriņa samazināšanā apkurei.

Figure 12: Main drivers of the space heating consumption variation of households

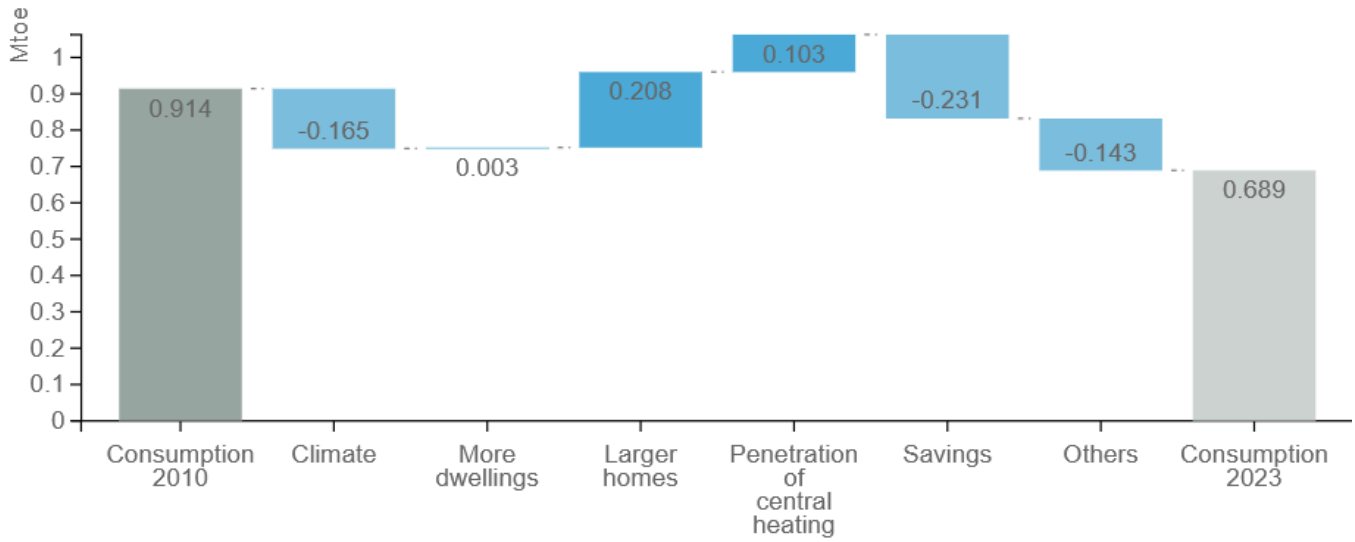

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Source: Odyssee

Kopējais patēriņš pakalpojumu sektorā 2023.gadā ir par 8% mazāks nekā 2015.gadā. Patēriņa tendenci nosaka nozares ar lielāko īpatsvaru kopējā patēriņā 2023.gadā: privātie biroji (42%), publisko biroju ēkas (19%) un tirdzniecība (12%). Visās nozarēs ir konstatējama enerģijas patēriņa samazināšanās. Pateicoties atbalsta programmām publisko ēku renovācijai, enerģijas patēriņš publisko biroju ēkās ir samazinājies par apmēram 8%.

Figure 13: Final energy consumption of services by branch

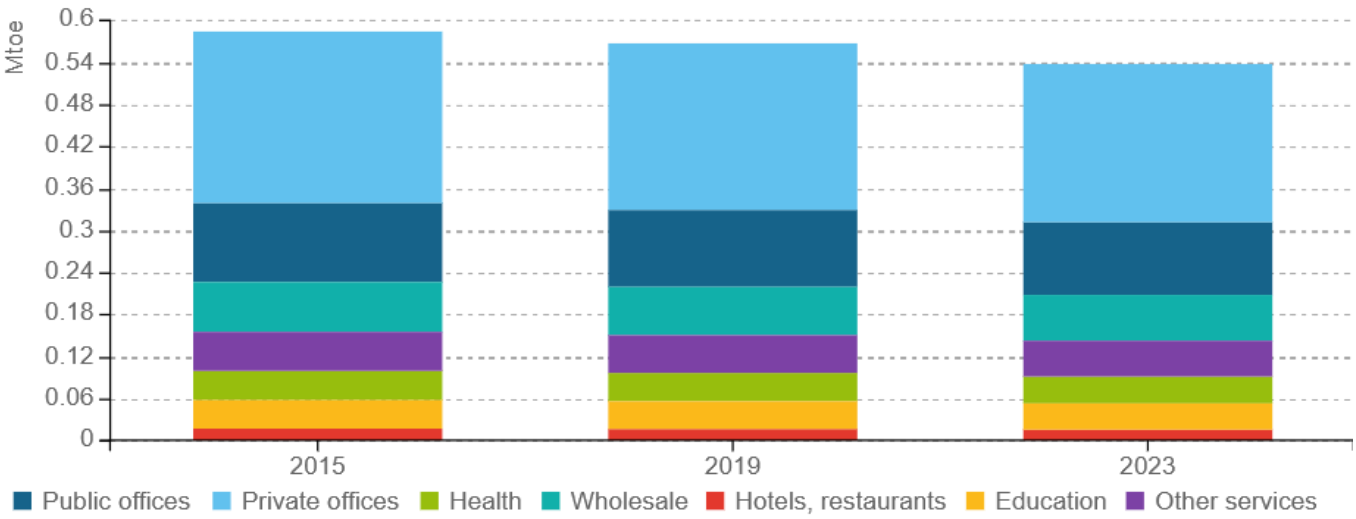

Source: Odyssee

Kopējais enerģijas patēriņš uz strādājošo pakalpojumu sektorā 2000. – 2023.gadu periodā ir palicis gandrīz nemainīgs, lai gan elektroenerģijas patēriņam uz strādājošo ir straujš pieaugums par 47%. Lai gan elektriskās iekārtas kļūst arvien efektīvākās, to skaita straujais pieaugums un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju plaša izmantošana sektora pakalpojumu sniegšanā ir sekmējis elektroenerģijas patēriņa pieaugumu. Digitālo risinājumu ieviešana dažos pakalpojuma segmentos, samazinot strādājošo skaitu, arī ietekmē indikatora vērtību.

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Figure 14: Energy and electricity consumption per employee in services (with climatic corrections)

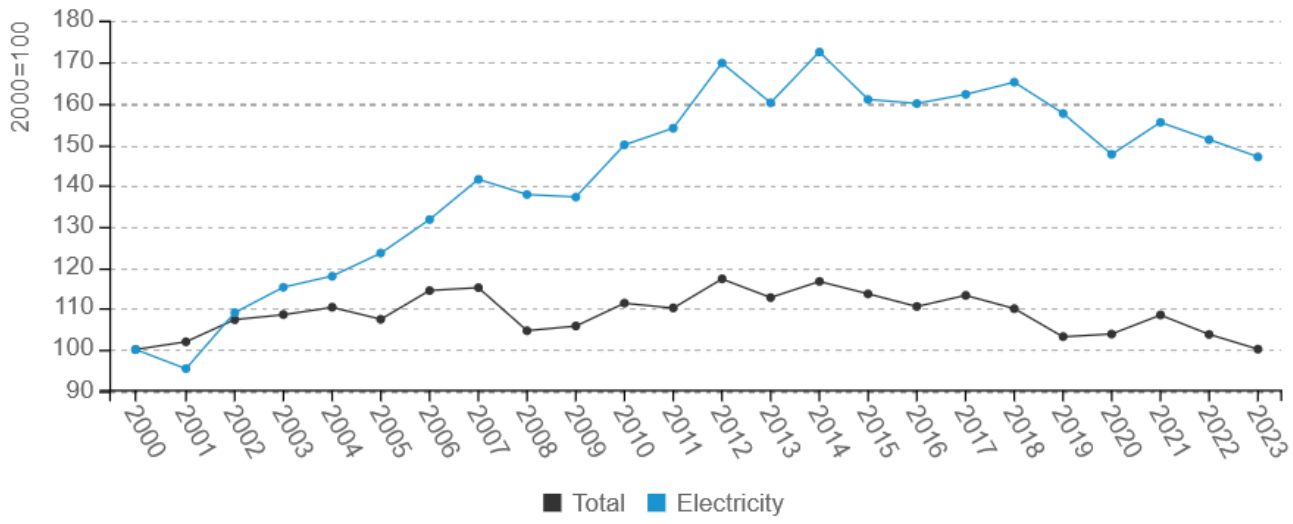

Source: ODYSSEE

Ēku energoefektivitāte ir viena no nacionālās energoefektivitātes politikas, īpaši Aktualizētā NEKP2030, prioritātēm. Tās paaugstināšanai tiek izmantoti dažāda veida – investīciju atbalsts, būvnormatīvi, informācijas un demonstrēšanas – pasākumi. Nozīmīgu enerģijas patēriņa ietaupījumu sniedz energopārvaldības sistēmu ieviešana publiskajā sektorā, īpaši pašvaldībās. Dzīvojamo ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnikas normatīvo prasību pieaugums ir rezultējies aprēķinātā, balstoties uz normatīvajām U vērtībām, jaunas ēkas īpatnējā patēriņa apkurei (kWh/m2/gadā) samazinājumā, attiecīgi 150-200 (1980), 100-130 (1992), 70-90 (2003), 60-85 (2015). 2020.gada 1.janvārī stājās spēkā būvnormatīva "Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika" jaunā redakcija LBN002-19, kura tieši iekļauj dzīvojamo un nedzīvojamo ēku energoefektivitātes minimālo pieļaujamo līmeni apkurei (kWh/m2 gadā) kā jaunbūvēm (40-60), tā atjaunojamām un pārbūvējamām ēkām (80-100). Vairāk nekā 90% daudzdzīvokļu ēku platības ir celtas pirms 2003.gada. Ēku energoefektivitātes klases un energosertifikācijas noteikumi tika ieviesti 2013.gadā. 2021.gadā pārskatītie Ministru kabineta noteikumi (MKN) Nr 222 nosaka ēku energoefektivitātes klasifikāciju atkarībā no diviem rādītājiem – patēriņš apkurei un neatjaunīgās primārās enerģijas patēriņš, kā arī ieviesa brīvprātīgo A+ klasi. Kopš 01.01.2021 visu jauno ēku (ēkas, kuras ir valsts vai pašvaldību īpašumā un institūciju valdījumā – kopš 01.01.2019) būvniecības iecerēm ir jāatbilst gandrīz nulles enerģijas ēkas prasībām, ja tas ir tehniski un ekonomiski pamatoti. MKN Nr.730 (10.12.2020) nosaka ekspluatējamu ēku energoefektivitātes minimālās prasības, tostarp atbilstību vismaz E energoefektivitātes klasei.

Table 2: Sample of policies and measures implemented in the building sector

Measures	NECP measures	Description	Expected savings, impact evaluation

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Energoefektivitātes paaugstināšana un atjaunīgos enerģijas resursus (AER) izmantojošo tehnoloģiju ieviešana daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkās	Yes	Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi daudzdzīvokļu ēkās 2009.-2024.gados tika īstenoti ar ERAF līdzfinansējumu, kopumā renovējot ~ 1,4 tūkstošus ēku; 2021.-2024.gados pabeigtie projekti sniedz 0.3 PJ kopējo gada enerģijas patēriņa ietaupījumu 2030.gadā (skat.pabeigto pasākumu HOU-LV0791). 2023. – 2029. gadu periodā daudzdzīvokļu ēku energoefektīvas renovācijas pasākumi turpinās, tostarp ietverot kā atbalstāmu aktivitāti AER decentralizēto tehnoloģiju ieviešanu elektrības un siltumenerģijas ražošanai pašpatēriņam. Investīciju līdzfinansējumu nodrošina: (1) Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāns (2023 - 2026) un (2) Latvijas ES Kohēzijas politikas programma 2021.-2027.gadu plānošanas periodam (2025 – 2029). Savukārt informatīvā programma "Dzīvo siltāk !" nodrošina plaši pieejamu, kvalitatīvu un praktisku informāciju par ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas labākajiem risinājumiem un sniegtajiem ieguvumiem, kā arī par ēkas labas uzturēšanas praksi pēc tās renovācijas, par pieejamo investīciju atbalsta finansējumu (skat. HOU-LV0779, pasākuma sniegtais 2024.gada kopējais enerģijas ietaupījums visam 2018-2024.gadu periodam ir 0.42 PJ). 2024.-2029.gadu periodā ieviešamo projektu sagaidāmais 2030.gada kopējais enerģijas patēriņa ietaupījums novērtēts arī 0.3 PJ.	0.6 PJ (2021 - 2030)
SEG emisiju samazināšana mājsaimniecībās – atbalsts AER izmantošanai	Yes	Emisijas kvotu izsolīšanas instruments 2022.-2029.gados līdzfinansē: (i) AER izmantojošu siltumenerģijas ražošanas tehnoloģiju iegādi, nomainot iepriekšējās fosilo resursu iekārtas, (ii) saules siltuma kolektoru sistēmu iegādi karstā ūdens ražošanai (var neiekļaut iepriekšējās fosilās sistēmas nomaiņu), (iii) elektroenerģijas ražošanas un uzkrāšanas mikroģenerācijas tehnoloģisko iekārtu iegādi, (iv) pieslēguma centralizētajai siltumapgādes sistēmai projektēšanu un ēkas siltummezgla izveidi. Investīciju atbalsts ir pieejams plašam dzīvojamo māju spektram. Papildus EKII, finansējumu bezemisiju AER siltuma un AER elektrības tehnoloģiju ieviešanai daudzdzīvokļu ēkās 2026+ gados nodrošina arī Modernizācijas fonda finansējums. Norādītais sagaidāmas 2030.gada kopējais enerģijas patēriņa ietaupījums ir novērtēts, siltuma sūkņiem un efektīviem koksnes granulu katliem aizstājot iepriekšējās zemas efektivitātes apkures iekārtas.	0.25 PJ (2022 - 2030)
Minimālās prasības ēku norobežojošo konstrukciju	Yes	Salīdzinot ar iepriekšējo būvnormatīvu, ir veiktas būtiskas izmaiņas. Jaunajā būvnormatīvā LBN 002-19 "Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika", spēkā no 2020. gada, ir tieši iekļautas ēku energoefektivitātes minimālo pieļaujamo līmeņu vērtības	0.13 PJ (2021 - 2024)

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

siltumtehnikai: Dzīvojamās ēkas		jaunām un atjaunojamām ēkām, izteiktas kWh uz m2 gadā. Savukārt maksimālo U vērtību mērķis ir novērst nedrošu būvelementu projektēšanu. Sniegtais ietaupījumu novērtējums pamatojas uz ekspluatācijā nodoto jauno dzīvojamo ēku gada platības datiem, pieņemot, ka jaunā būvnormatīva dēļ enerģijas patēriņa samazinājums ir 20 kWh uz m2 gadā.	
Energopārvaldības sistēmas (EPS) publiskajā sektorā	Yes	Pēc 2021.gada administratīvi teritoriālās reformas EPS ieviešana ir obligāts pienākums visām pašvaldībām. Tāpat EPS ieviešana ir obligāta tām valsts tiešās pārvaldes iestādēm un citām atvasinātām publiskām personām, kuru īpašumā vai valdījumā ir ēkas ar 10 000 m2 vai lielāku kopējo apkurināmo platību (skat SER-LV1710). EPS ieviesējiem ir pienākums sniegt ikgadējus ziņojumus par ieviestajiem pasākumiem un iegūtajiem enerģijas ietaupījumiem. Norādītais sagaidāmais 2030.gada kopējais enerģijas ietaupījums, sasniegts 2021.-2030.gadu periodā, ir 2021.-2023.gados iegūto enerģijas patēriņa ietaupījumu ekstrapolācija, 2024+ gadiem paredzot 2021.-2023. perioda vidējo jauno gada ietaupījumu. Tādējādi ir projicēti 0.45 PJ ietaupījumi pašvaldībās un 0.15 PJ ietaupījumi valsts pārvaldes iestādēs un atvasinātās publiskās personās.	0.6 PJ (2021 - 2030)
Energoefektivitātes paaugstināšana un AER izmantojošo tehnoloģiju ieviešana valsts ēkās	Yes	2021.-2024.gados pabeigtie, ES fondu iepriekšējā (2014.-2020.gadu) plānošanas periodā finansētie projekti, sniedz 2024.gada kopējo enerģijas patēriņa ietaupījumu 0.1 PJ (skat. pabeigto pasākumu SER-LV1706, pasākuma sniegtais 2024.gada kopējais enerģijas ietaupījums visam 2018-2024.gadu periodam ir 0.14 PJ). 2023.-2029. gadu periodā valsts ēku energoefektīvas renovācijas pasākumi tiek turpināti. Tie ietver ēku ārējo konstrukciju un ar ēku saistīto inženiertehnisko sistēmu energoefektivitātes paaugstināšanu, ēku viedo automatizācijas un vadības sistēmu ieviešanu, AER izmantojošu decentralizēto tehnoloģiju ieviešanu siltumenerģijas un/vai elektrības ražošanai pašpatēriņam, pieslēguma centralizētajai siltumapgādes sistēmai izveidi, ieskaitot ēkas siltummezgu (ja attiecināms). Pasākums attiecas uz plašu ēku spektru: (i) valsts centrālās administrācijas ēkas, (ii) profesionālās izglītības iestādes un koledžas (skat. SER-LV4290), (iii) ēkas, kuras tiek izmantotas kultūras sektora funkciju īstenošanai (skat.SER-LV1717). Investīcijas finansē Latvijas ES Kohēzijas politikas programma 2021.-2027.gadu plānošanas periodam, kā arī Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāns; līdzfinansējumu nodrošina valsts budžets un atsevišķām	0.2 PJ (2021 - 2030)

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

		ēkām arī privātais līdzfinansējums. 2024.-2029.gadu periodā ieviešamo projektu sagaidāmais 2030.gada kopējais enerģijas patēriņa ietaupījums novērtēts arī 0.1 PJ.	
Energoefektivitātes paaugstināšana un AER izmantojošo tehnoloģiju ieviešana pašvaldību ēkās	Yes	2021.-2024.gados pabeigtie, ES fondu iepriekšējā (2014.-2020.gadu) plānošanas periodā finansētie projekti, sniedz 2024.gada kopējo enerģijas patēriņa ietaupījumu 0.1 PJ (skat. pabeigto pasākumu SER-LV1706, pasākuma sniegtais 2024.gada kopējais enerģijas ietaupījums visam 2018-2024.gadu periodam ir 0.13 PJ). 2023.-2029. gados pašvaldību ēku energoefektīvas renovācijas pasākumi tiek turpināti. Renovācijas projektā atbalstītās aktivitātes ir līdzīgas kā iepriekš raksturotajā valsts sektora ēku renovācijā. Investīciju finansējumu nodrošina: (1) Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāns (2023 - 2026) un (2) Latvijas ES Kohēzijas politikas programma 2021.-2027.gadu plānošanas periodam (2025 – 2029), līdzfinansējumu nodrošina pašvaldību budžeti. 2024.-2029.gadu periodā ieviešamo projektu sagaidāmais 2030.gada kopējais enerģijas patēriņa ietaupījums novērtēts 0.03 PJ.	0.13 PJ (2021 - 2030)

Source: MURE

Transport

Enerģijas patēriņš transporta sektorā 2023.gadā ir par 44% lielāks nekā 2000.gadā, bet salīdzinot ar 2010.gadu patēriņš ir samazinājies par 4.8%. Autotransportā patēriņš (2010. – 2023.g.) ir palicis gandrīz nemainīgs. 2023.gadā autotransports sastāda lielāko īpatsvaru (97%) kopējā patēriņā un tā īpatvars salīdzinot ar 2010.gadu ir palielinājies par 4% punktiem. 2023.gadā vieglās automašīnas patērēja 53.0% un kravas automašīnas 43% no kopējā patēriņa autotransportā. Kravu pārvadājumu pa dzelzceļu samazināšanās dēļ dzelzceļa transporta patēriņa īpatsvars 2023.gadā ir samazinājusies par 4% punktiem, salīdzinot ar 2010.gadu.

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Figure 15: Transport energy consumption by mode

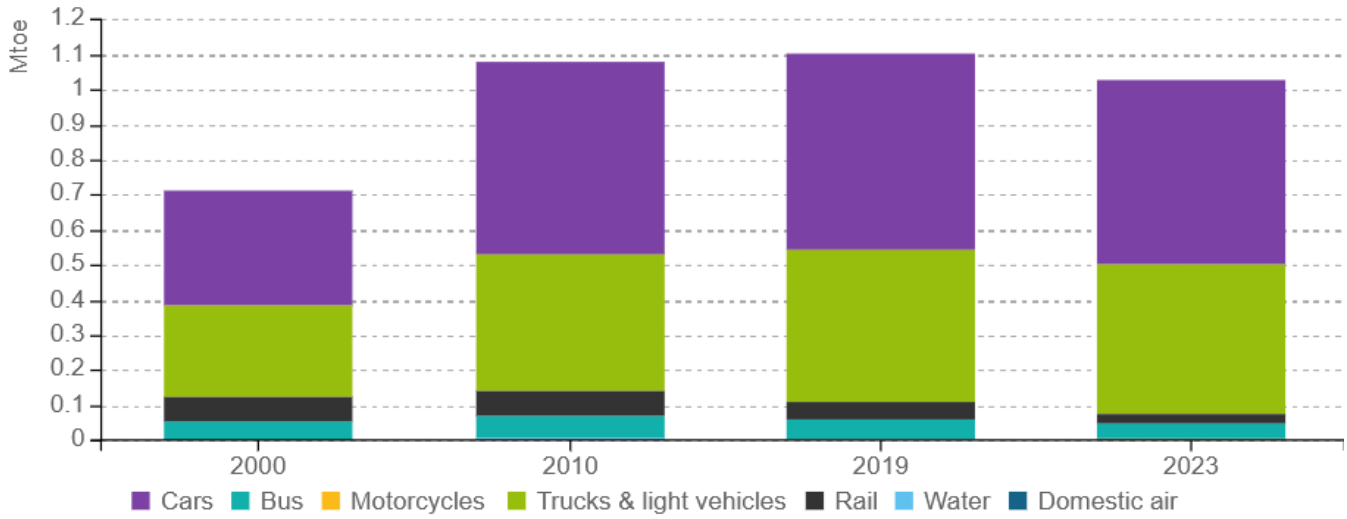

Source: ODYSSEE

Kopš 2010.gada pasažieru pārvadājumi ir pieauguši par vidēji 0.1%/gadā. Pārvadājumi ar vieglām automašīnām pieauga par 0.7%/gadā un 2023.gadā veidoja 84% no kopējiem pasažieru pārvadājumiem. Turpretim pārvadājumi ar sabiedrisko transportu samazinājās ar autobusiem par vidēji 1.5%/gadā un pārvadājumi pa dzelzceļu par 3.5%/gadā. Atgūstoties no COVID-19 radītās negatīvās ietekmes, 2023.gadā pārvadājumi ar autobusiem pieauga par 35% un pa dzelzceļu par 60%, salīdzinot ar 2021.gadu.

Figure 16: Modal split of inland passenger traffic

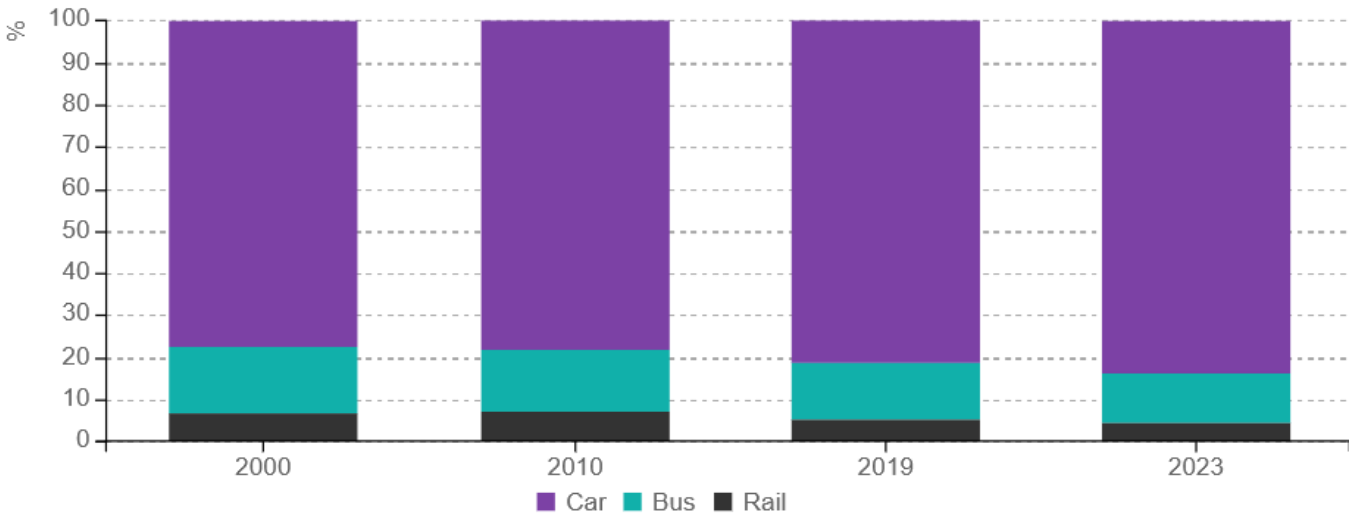

Source: ODYSSEE

Kopējos kravu pārvadājumos autotransports sastāda 56% 2023.gadā, un tas ir par 38% punktiem vairāk nekā 2010.gadā. Dēļ straujā kravu pārvadājumu pa dzelzceļu samazināšanās (vidēji 8.8%/gadā, iemesls ir straujā tranzīta kravu pārvadājumu samazināšanās kopš 2020.gada), kopējais kravu pārvadājumu apjoms (tkm) ir

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

samazinājies par vidēji 4.3%/gadā laika periodā 2010.-2023.gads. Autotransporta kravu pārvadājumi šajā laika period ir pieauguši vidēji 4.5% gadā.

Figure 17: Modal split of inland freight traffic

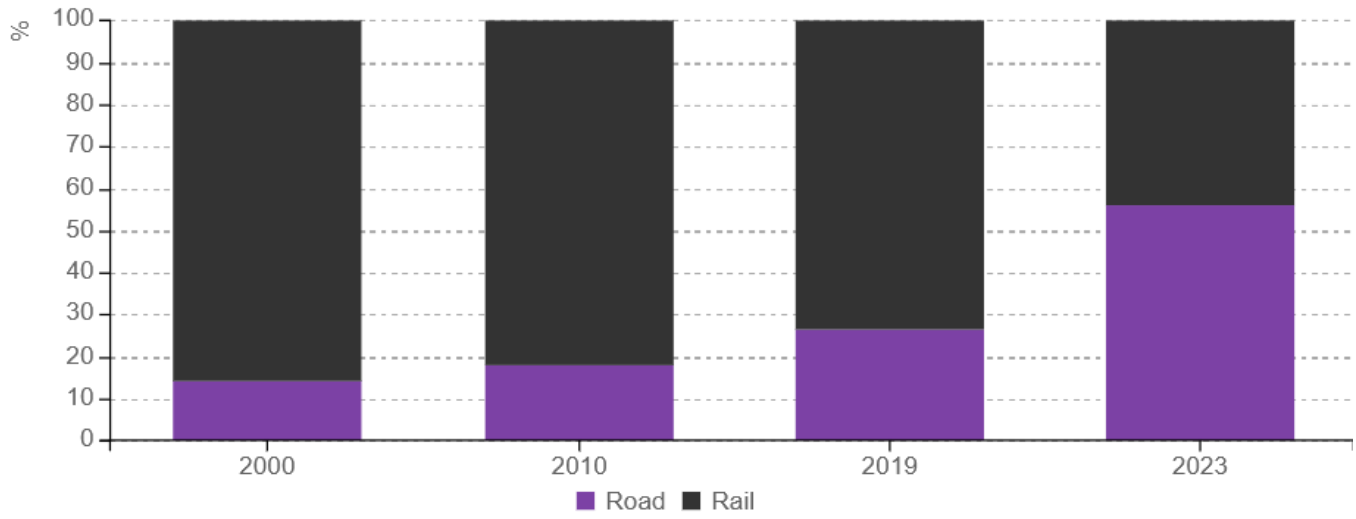

Source: ODYSSEE

Vieglo automašīnu enerģijas patēriņš attiecināts uz pasažieru km (koe/pkm) ir samazinājies par apmēram 1%/gadā laika periodā 2010. – 2023.gads. Šo kopējo tendenci ir ietekmējuši vairāki faktori. No vienas puses ir samazinājies vidējais vieglās automašīnas noslogojums braucienos, un tas 2023.gadā ir par apmēram 14% mazāks nekā 2017.gadā. Papildus tam nozīmīgu daļu no vieglām automašīnām sastāda vidējas un lielas klases automašīnas. No otras puses palielinās automašīnu energoefektivitāte, aizvietojot esošās ar jaunākām, kā arī palielinās elektroautomašīnu īpatsvars, kas atstāj pozitīvu tendency uz šo indikatoru.

Figure 18: Energy consumption of cars per passenger-km

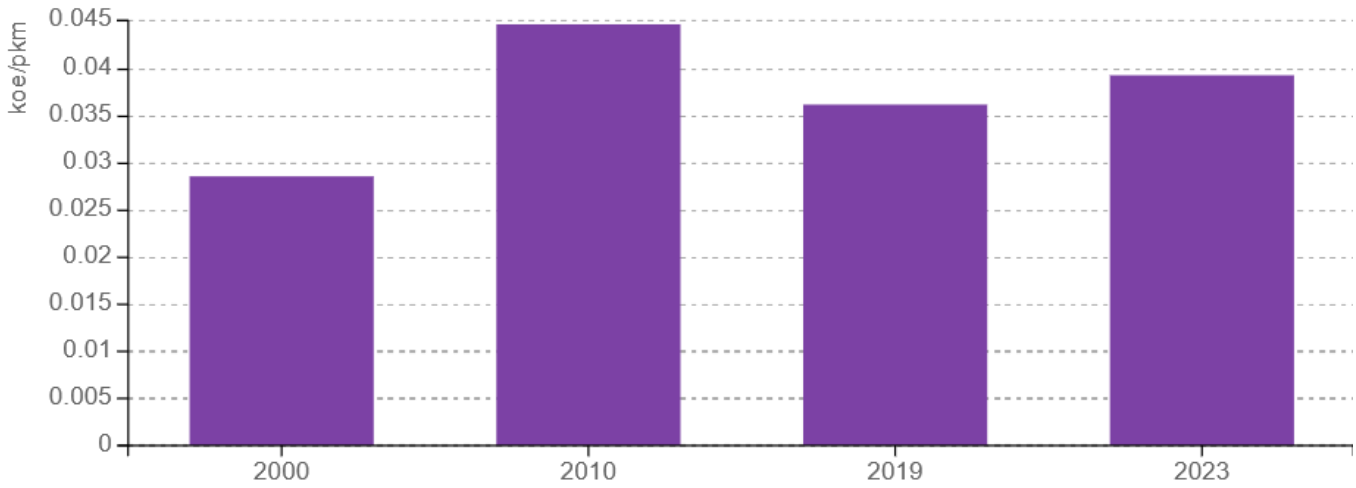

Source: ODYSSEE

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Enerģijas patēriņš transportā kopš 2010.gada ir samazinājies vidēji par 0.5%/gadā - no 1.09 Mtoe līdz 1.03 Mtoe 2023.gadā. No vienas puses enerģijas patēriņa palielināšanos noteica sabiedriskā transporta īpatsvara samazināšanās pasažieru pārvadājumos un pārslēgšanās kravu pārvadājumos no dzelzceļa uz autotransportu (0.3 Mtoe). No otras puses šis pieaugums tika kompensēts ar enerģijas ietaupījumien (-0.22 Mtoe), kurus deva efektīvāku pasažieru un kravas automašīnu izmantošana un kravas pārvadājumu samazināšanās.

Figure 19: Main drivers of the energy consumption variation in transport

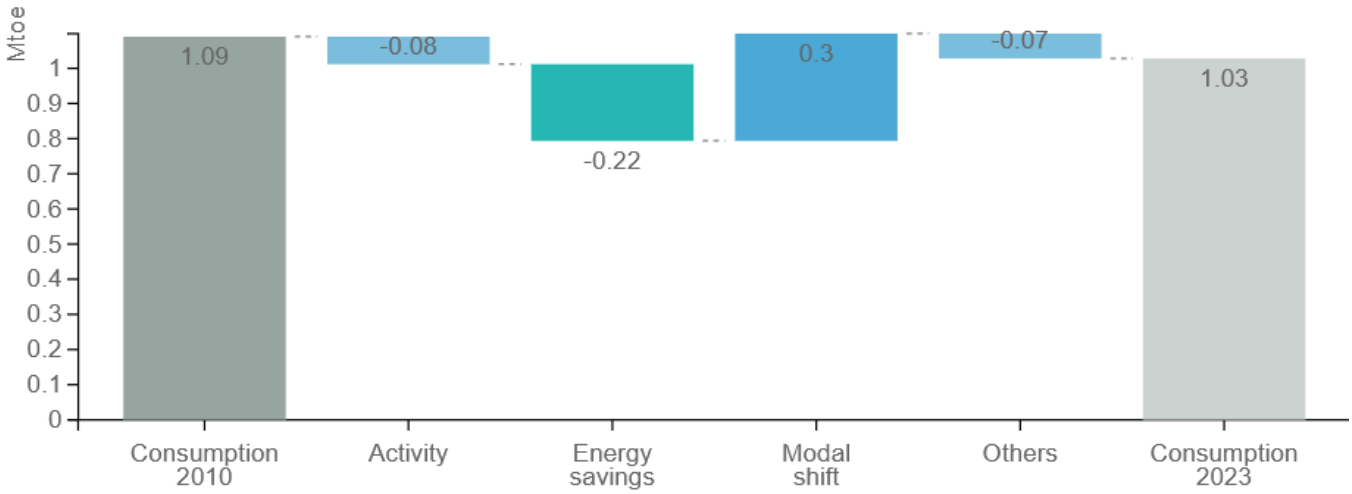

Source: ODYSSEE

Aktualizētais NEKP2030 veicina bezemisijas transportu publiskajā, komerciālajā un mājsaimniecību sektoros, transporta multi-modalitāti, videi draudzīgas sabiedriskā transporta infrastruktūras attīstību ar dzelzceļu kā centrālo elementu. Tiek izmantots dažādu pasākumu kopums – investīcijas, līdzfinansējums elektrotransportlīdzekļu (ETL) iegādei, normatīvie un fiskālie instrumenti, informācijas un izglītības pasākumi. Ir ieviesta transportlīdzekļa ikgadējā ekspluatācijas nodokļa likme atkarībā no CO2 izmešu daudzuma uz kilometru vieglajiem automobiļiem, pirmo reizi reģistrētiem pēc 31.12.2008, un vieglajiem kravas automobiļiem, pirmo reizi reģistrētiem pēc 31.12.2011. Autobusiem un kravas automobiļiem ar masu virs 3500 kg piemēro ikgadējo ekspluatācijas nodokļa likmi atkarībā no EURO klases. Turpinās ETL uzlādes infrastruktūras attīstība publiski pieejamās teritorijās. Notiek ETL lieljaudas uzlādes infrastruktūras izveide uz TEN-T ceļiem.

Table 3: Sample of policies and measures implemented in the transport sector

Measures	NECP measures	Description	Expected savings, impact evaluation
Elektrotransport-līdzekļu (ETL) uzlādes	Yes	Aktualizētais NEKP2030 nosaka nozīmīgi attīstīt ETL uzlādes infrastruktūru. Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāns sniedz atbalstu ETL uzlādes punktu attīstībai publiski	

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

infrastruktūras attīstība publiski pieejamās teritorijās		pieejamās teritorijās, kas notiek elektrības sadales tīkla operatora VAS "Sadales tīkls" sadarbībā ar publisko un privāto sektoru – valsts pārvaldes iestādēm, pašvaldībām un to iestādēm, citām atvasinātām publiskām personām, publiskajām un publiski-privātajām kapitālsabiedrībām, reģistrētiem ETL uzlādes punktu operatoriem. Līdz 2026.gada 31.maija, tiek izveidoti aptuveni 700 ETL uzlādes punkti.	
Jauni pasažieru elektrovilcieni	Yes	2024-2025.gados ir pieņemti ekspluatācijā 32 jauni elektrovilcieni (EMU), kuri pilnībā aizvieto konstruktīvi novecojušos un tehniski nolietotos iepriekšējās paaudzes elektrovilcienus. Turpinot, līdz 2032.gadam ir paredzēts iepirkt 11 modernus bateriju elektrovilcienus (bateriju EMU), kuri savukārt aizvietos tehniski nolietotos dīzeļvilcienus. 9 bateriju EMU iegādi finansē Kohēzijas Fonds 2021-2027 plānošanas periodam (MK noteikumi pieņemti 2025.gada septembrī), savukārt 2 bateriju EMU iegāde plānota Latvijas Sociālā Klimata Fonda plāna 2026.-2032.gadam ietvarā. Vienlaikus finansējums tiek paredzēts arī nepieciešamās uzlādes infrastruktūras izveidei.	
Tīra un energoefektīva transporta veicināšana, izmantojot publisko iepirkumu	Yes	Minimālie mērķrādītāji tīro transportlīdzekļu publiskajam iepirkumam (Direktīvas 2019/1161/ES Pielikums) ir pārņemti Latvijas likumdošanā (Publisko iepirkumu likumā un Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likumā) 2021.gada septembrī. Ministru kabineta noteikumi Nr.353 (2017) par prasībām zaļajam publiskajam iepirkumam nosaka kopš 2023.gada augusta vieglo pasažieru automašīnu un vieglo kravas automašīnu publiskajos iepirkumos obligāti piemērot noteikumos norādītos zaļā publiskā iepirkuma kritērijus.	0.06 PJ
Atbalsts bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu iegādei fiziskām personām	Yes	Atbalsts 2022.-2025.gados tika sniegts, izmantojot Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansējumu. Tika atbalstīta M1 un N1 kategoriju jaunu un lietotu bateriju ETL un jaunu ārēji lādējamu hibrīdauto iegāde. Atbalsta grants bija diferencēts atkarībā vai tiek iegādāts jauns vai lietots ETL, paaugstināts atbalsts tika sniegts ģimenēm ar Latvijas Goda ģimenes apliecību. Pasākumā kopumā tika atbalstīta 6,4 tūkstošu ETL iegāde (50 % no tajā laikā Latvijā kopējā reģistrētā M1 ETL skaita), no kuriem 1,3 tūkstošus iegādājās Latvijas Goda ģimenes. Nākotnē ar Latvijas Sociālā Klimata Fonda plāna 2026.-2032.gadam finansējumu tiek plānota ETL sociālā līzinga programma mazaizsargātajām / jutīgajām mājsaimniecībām	0.1 PJ (2022-2025)

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

		(7000 ETL, skat. TRA-LV5479).	
Multimodālas videi draudzīgas sabiedriskā transporta infrastruktūras attīstība	Yes	Aktualizētais NEKP 2030 nosaka videi draudzīgas multi-modālas sabiedriskā transporta infrastruktūras attīstību ar dzelzceļu kā centrālo elementu. Latvijā tiek pakāpeniski veidota ērta savienojumu sistēma starp dzelzceļu un sabiedrisko transportu, ietverot arī privāto elektromobilitāti un mikromobilitāti. Ar Latvijas ES Kohēzijas Politikas programmas 2021.-2027.gadu plānošanas periodam finansējumu paredzēts izveidot, līdz 31.12.2029, 25 multi-modālos savienojuma punktus Latvijā kopumā. Savukārt izmantojot Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna finansējumu tiek izveidoti, līdz 31.05.2026, 8 multi-modālie savienojuma punkti Rīgas metropoles teritorijā	
Atbalsts bezemisiju transportlīdzekļu iegādei sabiedriskajā transportā, pašvaldību transportā un valsts tiešo pārvaldes iestāžu transportā	Yes	Minētā rīcibpolitika palielina ETL skaitu: (1) elektriskie autobusi Rīgas pilsētas sabiedriskajā transportā, (2) M1, M2, M3 un N1 kategorijas ETL, kuri nodrošina pašvaldību autonomo funkciju izpildi, (3) M1, M2, N1 un N2 kategoriju ETL valsts tiešās pārvaldes institūcijās. Atbalstu sniedz ES finansējums – Atveseļošanas un noturības mehānisma plāns un Taisnīgas pārkārtošanas Teritoriālais plāns. Nākotne, (4) ir paredzēts izveidot, ar Latvijas Sociālā Klimata fonda plāna 2026-2032.gadam finansējumu, sabiedriskā autotransporta pēc pieprasījuma sistēmu attālākos lauku reģionos.	0.01 PJ (2023-2030)

Source: MURE

Industry

Enerģijas galapatēriņš rūpniecībā laika periodā 2010-2023.gads ir pieaudzis no 0.77 Mtoe līdz 0.92 Mtoe (1.4%/gadā). Patēriņa pieaugumu ir noteikušas galvenokārt divas nozares: ne-metālu minerālu izstrādājumu ražošanas nozare (pieaugums vidēji 1.5%/gadā) un kokapstrādes nozare (pieaugums vidēji 5.5%/gadā). Kokapstrādes nozare patērē apmēram 65% no enerģijas galapatēriņa rūpniecībā.

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

Figure 20: Final energy consumption of industry by branch

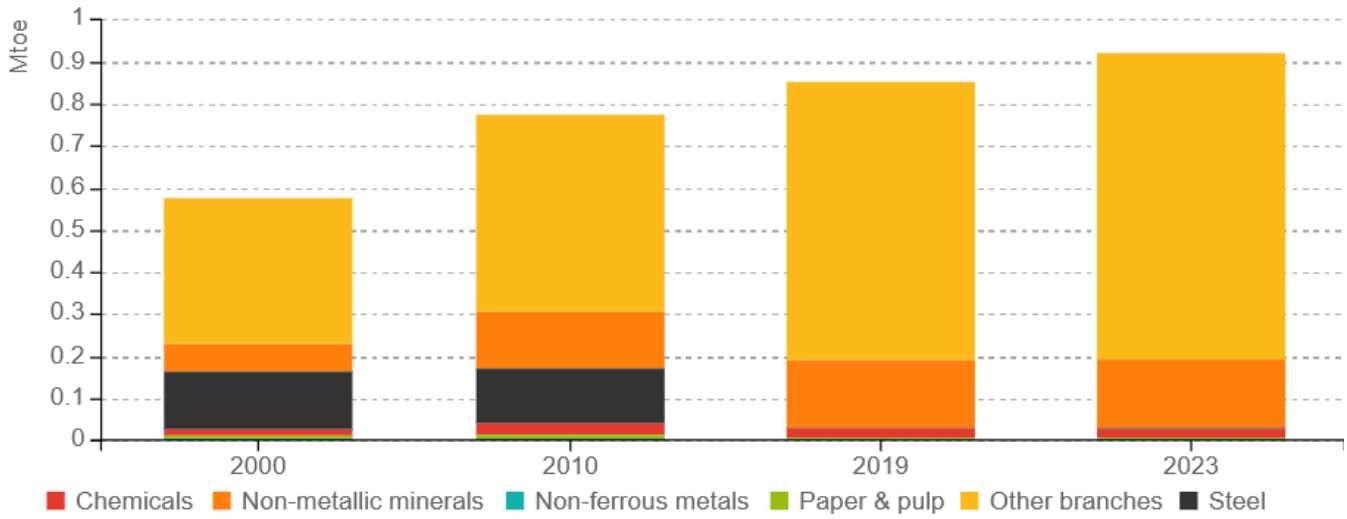

Source: ODYSSEE

Kopš 2010.gada enerģijas galapatēriņš rūpniecībā ir palielinājies vidēji par 1.4%/gadā. Ražošanas pieaugums (0.33 Mtoe) ir noteikuši enerģijas patēriņa palielināšanos. Mazliet vairāk kā 1/3 daļu no radītā enerģijas patēriņa palielināšanās kompensēja sasniegtie enerģijas ietaupījumi (-0.13 Mtoe), ko sekmēja energoefektivitātes uzlabojumi tehnoloģijās un procesos. Strukturālas izmaiņas, samazinoties energointensīvu nozaru īpatsvaram, radīja ietekmi uz enerģijas patēriņa samazināšanos (-0.11 Mtoe).

Figure 21: Main drivers of the energy consumption variation in industry

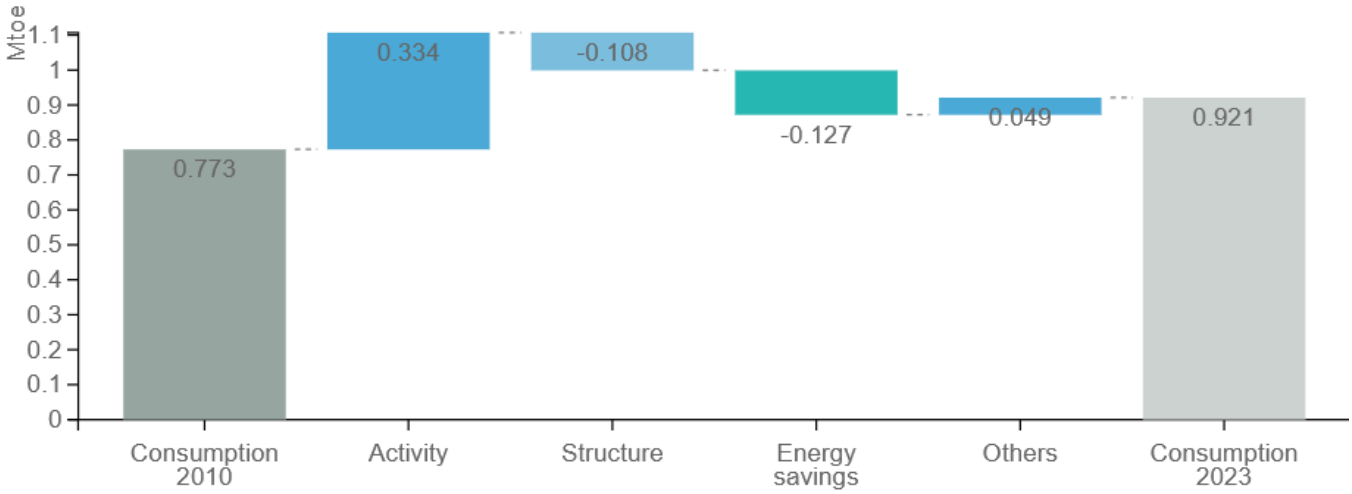

Source: ODYSSEE

Energoefektivitātes veicināšanai tiek izmantots dažādu instrumentu kopums – investīciju līdzfinansēšana, normatīvie instrumenti (īpaši energopārvaldības sistēmas vai energoauditu ieviešanas pienākums lielajiem

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

uzņēmumiem un lielajiem elektrības patērētājiem, skat. “Overview” sadaļu iepriekš), tirgus instrumenti (ES ETS), informācijas pasākumi. 2023.-2029.gadu periodā atbalsts energoefektivitātes investīcijām apstrādes rūpniecības sektorā tiek sniegts, izmantojot (i) Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna finansējumu un (ii) Latvijas ES Kohēzijas politikas programmas 2021.-2027.gadu plānošanas periodam, tostarp Taisnīgas pārkārtošanās teritoriālā plāna, finansējumu. Savukārt valsts kapitālsabiedrība “Attīstības finanšu institūcija ALTUM” piedāvā papildinošus finanšu instrumentus.

Table 4: Sample of policies and measures implemented in the industry sector

Measures	NECP measures	Description	Expected savings, impact evaluation
Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā, ietverot pāreju uz atjaunīgo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu	Yes	2021.-2023.gados pabeigtie, ES fondu iepriekšējā (2014.-2020.gadu), plānošanas periodā finansētie projekti apstrādes rūpniecības sektorā, sniedz 2023.gada kopējo enerģijas patēriņa ietaupījumu 0.08 PJ (skat. pabeigto pasākumu IND-LV1223, pasākuma sniegtais 2023.gada kopējais enerģijas ietaupījums visam 2018-2023.gadu periodam ir 0.46 PJ). 2023.-2029.gadu periodā investīciju līdzfinansēšana apstrādes rūpniecības sektorā tiek turpināta, vienlaikus paplašinot šo atbalstu uz uzņēmējdarbības sektoru kopumā. Atbalsts tiek sniegts plašam energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu spektram – ēku norobežojošo konstrukciju un ar ēku saistīto inženiertehnisko sistēmu energoefektivitātes paaugstināšana, ražošanas procesu energoefektivitātes paaugstināšana (jaunas energoefektīvas iekārtas, sekundāro energoresursu atgūšana no tehnoloģiskajiem procesiem, u.c.), AER tehnoloģijas siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai pašpatēriņam, ieskaitot enerģijas uzkrāšanas tehnoloģijas. Atbalsts tiek sniegts finanšu instrumenta veidā, izmantojot vairākus ES fondus – (1) Latvijas Atveseļošanas un Noturības mehānisma plāns, (2) Latvijas ES Kohēzijas Politikas programma 2021.-2027.gadu plānošanas periodam, un (3) Latvijas Taisnīgas pārkārtošanas Teritoriālais plāns. 2023.-2029.gadu periodā ieviešamo projektu sagaidāmais 2030.gada kopējais enerģijas patēriņa ietaupījums novērtēts 0.07 PJ.	0.15 PJ (2021 - 2030)
ALTUM energogrants uzņēmumiem energoefektivitātes izpētei un	No	AS “Attīstības finanšu institūcija ALTUM” piedāvā uzņēmumiem aizdevumu ilgtspējīgu projektu īstenošanai daudzveidīgās jomās: uzņēmuma pāreja uz zema oglekļa ekonomiku (tostarp jaunas tehnoloģijas ražošanas procesos, piegādes ķēdes dekarbonizācija, CO2 emisiju samazināšana produkta ražošanas procesā,	0.2 PJ

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union

tehniskajiem aprēķiniem un ALTUM aizdevumi energoefektivitātes pasākumu un AER tehnoloģiju ieviešanai		pielāgošanās klimata pārmaiņām); augstas energoefektivitātes dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība un pārbūve (vismaz 10 % ietaupījums virs A klases līmeņa) un kompleksa renovācija; ieguldījumi energoefektivitāti uzlabojošos procesos un iekārtās, energoefektīvi HVAC risinājumi; atjaunīgās enerģijas ražošanas un uzkrāšanas iekārtas un infrastruktūra; biogāzes bagātināšanas tehnoloģijas; arī bezemisiju transports un tā uzlādes infrastruktūra. Lai sagatavotu projektu, 2019-2025.gados ALTUM piedāvā arī energograntu kā atbalstu energoefektivitātes izpētei uzņēmumā un tehniskajiem aprēķiniem (sedzot līdz 85 % izmaksu), energogrants tiek sniegts sadarbībā ar ELENA (European Local ENergy Assistance) programmu. Energogranta saņēmējam līdz 2026. gada beigām jāveic investīcijas energoefektivitātē, vismaz 20-kārtīgā granta apmērā, kuras savukārt var tikt finansētas tostarp piesakoties ALTUM aizdevumam uzņēmumu energoefektivitātei.	

Source: MURE

The ODYSSEE-MURE project is co-funded by the European Union.
Views and opinions expressed are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for the information contained therein or for any use that may be made thereof.

Co-funded by the European Union